

RELACION TEKNIK (Mbrojtja ndaj zjarrit)

Objekti :"**DUA TE LUAJ**"

**"NDERHYERJE PER PERMIRESIMIN E HAPESIRAVE
PUBLIKE TE DESTINUARA PER AKTIVITETE
REKREATIVE DHE SPORTIVE" BERAT**

 ARKONSTUDIO	PROJEKTUES: "ARKONSTUDIO SH.P.K." Licensë N.6996/6
	Administrator: Ark. NASJEL ÇIÇO
Ing. VANGJEL LICO	liç. M-1180/1
Ing. LEDIANA DILA	liç. M-1130/2

Porosites : **FONDI SHQIPTAR I ZHVILLIMIT**

RELACION TEKNIK PER
MBROJTJEN NDAJ ZJARRIT DHE
SHPETIMIT

Sistemi i mbrojtjes kundra zjarrit

Hyrje

Sistemi i mbrojtjes kunder zjarrit eshte projektuar per te perballuar ne dy forma situtaten emergjente per shuarjen e zjarrit.

Mbrojtja aktive : Ka te beje me instalimin e dispozitivave shuares sikurse hidrantet/naspove e brendshem dhe te jashtem, fikset me shkume pluhur e gas, sprinklerat, detektorete tymit, flakes etj. Keto pajisje perfshihen ne sisteme te tipeve te ndryshme te cilat jane:

- Impianti i mbrojtjes kunder zjarrit me uje
- Impianti i mbrojtjes kunder zjarrit me pluhur
- Impianti i mbrojtjes kunder zjarrit me CO2
- Impianti i mbrojtjes kunder zjarrit me halogjene
- Impianti i mbrojtjes kunder zjarrit me aerosol

Mbrojtja pasive : Ka te beje me materialet e strukturave te nderteses, te cilat vleresohen ne baze te rezistences qe paraqisin karshi zjarrit, sektionet e ndarjeve, sistemin e daljeve te emergjencies, ventilimit te tymrave etj.

Ne kete sektion do te trajtohet vetem pjesa aktive e sistemit te mbrojtjes kunder zjarrit pa pjesen e dedektimit dhe nderhyrjes automatike.

Klasifikimi i zjarreve

Per te perdorur agjente shuares te pershatshem gjate procesit te mbrojtjes nga zjarri, ne funksion te materialeve qe mund te marrin flake, duhet te merren patjetet ne konsiderate klasa e zjarrit.

Ne baze te normave / standardeve bashkohore, pajisjet shuarese te zjarrit jane klasifikuar ne pese klasa.

Standarti european DIN EN2 per keta shuarsa dallon klasat e me poshtme:

Klaza A Perdoret per zjarre qe e kane origjinen prej materialeve te ngurte sikurse derrase, leter, plastik, tekstile,etj.

Klaza B Perdoret per zjarre qe e kane origjinen prej materialeve telengshem sikurse benzene , benzole , nafte , alkol , vajra etj.

Klaza C Perdoret per pajisje elektrike qe jane nen tension.

Klaza D Perdoret per zjarre qe e kane origjinen prej materialeve metalike sikurse alumin,magnesium, sodium, etc.

Klaza K Perdoret per zjarre qe e kane origjinen nga vajrat ne kuzhine.

1.1 Substancat shuarese te zjarrit

Duke marre ne konsiderate karakteristikat e ndertesesi si dhe aktivitetet qe zhvillohen, do te perdoren substanca shuarese si me poshte:

- Uje : (ambiente te perbashketa etj)
- Hidrokarbure pluhuri ose halogjene (Ambientet e servisit)

1.2 Pajisjet e shuarjes se zjarrit

Tipet e fiksuar

- Naspo jashte godines
- Tipe te levizshem (cilindra karelato shkume + pluhur), (

1.3 Qendrueshmeria kundrejt zjarrit

Per te percaktuar shkallen e kerkuar te qendrueshmerise ndaj zjarrit te ndertesave, grupin e kerkuar te djegeshmerise te strukturave ndertimore dhe kufirin minimal te kerkuar te qendrueshmerise ndaj zjarrit, do te mbahet parasysh kategoria e rrezikut te zjarrit dhe normat ekzistuese. Shkalla e kerkuar e qendrueshmerise ndaj zjarrit e ndertesesi

Veprimtarite qe kryhen ne objekt klasifikohen ne te njejtien kategori rreziku per zjarr, ne kategorine B.

Normat e mbrojtjes nga zjari dhe shpetimit, veprimtarite e kategorise B i lejorne te kryhen ne ndertesat e te gjitha shkallev te qendrueshmerise ndaj zjarrit.

Me keto tregues, sipas normes per mbrojtjen nga zjari dhe shpetimin, ndertesa lejohet te jete e te gjitha shkallev te qendrueshmerise ndaj zjarrit nga shkalla e I -re deri te shkalla e V-te.

Per te trajtuar problemin do te merret per baze shkalla me e ulet e qendrueshmerise kundrejte zjarrit, ajo e III-ta, qe eshte dhe shkalla limit me e ulet e kerkuar nga norma.

Pra qendrueshmeria e kerkuar kundrejte zjarrit e ndertesave do te jete e shkalles se III-te qe eshte dhe shkalla me e disfavorshme e pranueshme nga norma.

Tabela Nr 1

Kategoria e prodhimeve sipas rrezikut te zjarrit	Numri maksimal i lejuar i kateve	Shkalla e kerkuar e qendrueshmerise se zjarrit	Siperfaqja maksimale e lejuar ndermjet mureve mbrojtjes nga zjari ne m ²	
			Ndertes me 1 kate	Ndertesa me shume kate
A	-	I	Pa Kufizim	-
B	-	II	4000	-
	6	I	Pa Kufizim	Pa Kufizim
	3	II	5000	2500
C	Pa Kufizim	I	Pa Kufizim	Pa Kufizim
	6	II	7000	4000
	3	III	3000	2000
	1	IV	2000	-

	1	V	1000	-
D	Pa kufizim	I dhe II	Pa Kufizim	Pa Kufizim
	2	III	3000	2000
	1	IV	2500	-
	1	V	1500	-
E	Pa kufizim	I dhe II	Pa Kufizim	Pa Kufizim
	3	III	4500	3000
	2	IV	3000	2000
	2	V	2000	1250

Tabela Nr 2

Shkalla e qendrueshmerise ndaj zjarrit te ndertesese ose vepres se aritit	Grupi i djegshmerise se strukturave te ndertesave dhe kufijte minimal te qendrueshmerise ne ore				
	I	II	III	IV	V
Muret mbajtese dhe muret e kafazeve te shkalleve	Te pa djegshme 4 h	Te pa djegshme 2.5 h	Te pa djegshme 2 h	Veshtiresisht te djegshme 0.4 h	Te djegshme 0 h
Muret veshes te skeletit	Te pa djegshme 1 h	Te pa djegshme 0.25 h	Te pa djegshme 0.25 h	Veshtiresisht te djegshme 0.25 h	Te djegshme 0 h
Kolonat	Te pa djegshme 3 h	Te pa djegshme 2.5 h	Te pa djegshme 2 h	Veshtiresisht te djegshme 0.4 h	Te djegshme 0 h
Mbulesat ndermjet katit dhe tavanit	Te pa djegshme 4 h	Te pa djegshme 1 h	Veshtiresisht te djegshme 0.75 h	Veshtiresisht te djegshme 0.25 h	Te djegshme 0 h
Çatite / taracat	Te pa djegshme 1.5 h	Te pa djegshme 0.25 h	Te djegshme 0 h	Te djegshme 0 h	Te djegshme 0 h
Muret ndares	Te pa djegshme 1 h	Te pa djegshme 0.25 h	Veshtiresisht te djegshme 0.25 h	Veshtiresisht te djegshme 0.25 h	Te djegshme 0 h
Muret Mbrojtës ndaj zajrit	Te pa djegshme 5 h	Te pa djegshme 5 h	Te pa djegshme 5 h	Te pa djegshme 5 h	Te pa djegshme 5 h

1.4 Kriteret te per gjithshme projektuese

Eshe konceptuar qe te projektohet ne perputhje me kerkesat dhe normat e pajisjeve shuarse qe do te aplikohen. Duke konsideruar qe naspot zene pjesen me te madhe ne sistemin kunder zjarrit, ai analizohet ne menyre te veçante duke selektuar njekohesisht edhe tipologjine e tij .

Efikasiteti i sistemit te mbrojtjes kunder zjarrit pa anashkaluar aftesine e operatoreve, do te varet ne nje shkalle te larte nga mjaftueshmeria e kapacitetit te ujit dhe presionit te tij, te cilet duhet te jene te mjaftueshem per te shperndare ne lance sasine e nevojshme te ujit si dhe te kene mundesine e kontrollit dhe te shuarjes ne kohen e duhur nje zjarr te mundshem .

Faktoret percaktues

Faktoret percaktues qe duhen marre ne konsiderate gjate projektimit duhet te jene :

- Natyra dhe permasa e zjarrit;
- Madhesia e zones qe do te mbrohet;
- Mundesia e perhapjes me shpejtesi e zjarrit;
- Kerkesat dhe normat sipas UNI 10779 si dhe ato qe jane ne fuqi ne Shqiperi.

Furnizimi me uje i sistemit te mbrojtjes nga zjarri

Pajisjet e shuarjes se zjarrit duhet te disponojne sasine komplete te ujit te nevojshem per te luftuar zjarrin ne momentin kur ai shfaqet . Kjo do te realizohet nepermjet instalimit te naspove te ujit ne plansistemim. Keto nga ana e tyre duhet te furnizohen me sasine e duhur te ujit si dhe presionin e mjaftueshem .

Burimi i furnizimit me uje

Furnizimi me uje konsiston ne nje nga kombinimet e meposhtem:

- ▶ Lidhja me rrjetin e ujit te qytetit;
- ▶ Rezervuari i zingato i lidhur me nje pompe me seksion te pershatshem per furnizim.

Sasia e ujit te kerkuar per Naspot:

Kerkesat per depozitim te ujit per mbrojtje kunder zjarrit jane bazuar ne konsiderimin qe ne nje kohe te mundshme mund te perballemi me rrezikun e çfaqjes se zjarrit. Sasia e ujit qe kerkohet eshte barabarte me kerkesat per uje te vazhdueshem per shuarjen e zjarrit si dhe kohen ne dispozicion qe duhet per eliminimin e tij. Kjo sasi prezanton realisht depoziten e nevojshem ne dispozicion per mbrojtjen nga zjarri.

Ne rastin tone konkret ku jane marre ne konsiderate aktivitetet qe kryen ne godine, lendet dhe materialet e depozituar, referanca i perket zonave me ngarkese zjarri te moderuar. Ne kete rast sistemi duhet te posedoje karakteristika te tilla:

Pra duhet garantuar nje sasi uji qe te furnizoje kater Naspo (tipi Kasete) qe ndodhen ne nje pozicion hidraulik me te sfavorizuar me sasi uji minimale prej 60 l/min ,me presion ne dalje prej 2 bar dhe nje kohe zgjatje prej 90 min.

▶ Presioni	min / max: 2 / 4.5
(bazuar ne formulen Hazen Williams, presion 25m, humbje 10 m, presion pune 20 m)
▶ Zona e mbrojtur	$\leq 1000 \text{ m}^2$
▶ Autonomia	$\geq 90 \text{ min}$

Sistemi i diktim sinjalizimit te zjarreve

Ambientet e kapanonit, duhet te mbrohen edhe me sistem diktim sinjalizimi per zjarret qe mund te shkaktohen nga faktore te ndryshem.

Rekomandohet qe ky sistem te jete i tipit te elektrik te cilat mos te jete e nevojshme nderrimi i bateirive dhe te te jete gjate gjithe kohes ne funksion te plote. Detektorët e zjarrit duhet te jene te pranishem ne cdo ambient te perbashket te objektin.

1.5 Rezerva ujore

Depozita e ujit do te jete ne formen e depos cilindrike prej zingato, duke perfshire lidhjet, menyren e furnizimit me uje, kaperderdhjen, galexhantet mekanik etj, si dhe te gjitha kerkesat per te siguruar nje funksionim normal.

Rezervuari cilindrik zingato i mesiperm duhet te siguroje sasine e nevojshme te ujit sipas percaktimeve te mesiperm. Volumi i tije si dhe specifikimet teknike te tjera jane prezantuar ne vizatimet perkatese.

Volumi dhe sasia e rezervuareve eshte kalkuar edhe ne vartesi te kerkesave speciale per mbrojtjen kunder zjarrit, sikurse numri i hyrjeve ne ambiente te veçanta, siperfaqeve qe mbrohen, normave specifike etj.

Materiali i rezervuari do te jete prej llamarine zingato. Forma e tij do te jete cilindrike. Kjo forme varet nga vendi i instalimit dhe kerkesave ne projekt. Kalkulimi i trashesise se materialit te rezervuarit do te varet nga volumi i rezervuarit si dhe forma.

Rezervuari i ujit do te kompozohet si me poshte:

- Tubacionet e furnizimit me uje,
- Tubacione e shperndarjes;
- Tubo shkarkimi (troppo pieno);
- Tubo boshatisje qe do te instalohen ne pjesen e poshtme te rezervuarit. Ai duhe te jete i pajisur me nje valvul kontrolli;
- Tubo i cili do te tregoste nivelin e ujit ne depo
- Galexhant mekanik.

Diametrat dhe gjatesite e tubove te mesiperm do te jene ne vartesi te volumit te ujit. Te gjitha lidhjet dhe rjeti eshte dimensionuar ashtu sikurse tregohet ne vizatim. Te gjitha tubot ne kete rast do te pergetiten prej çeliku te galvnizuar.

Rezervuaret i ujit do te instalohen ne pjesa te percaktuara rigorozisht ne ndertese.

Te gjitha punimet e instalimit duhet te kryhen ne menyre perfekte dhe ne perputhje me kerkesat teknike qe kerkohen ne projekt. Perpara instalimit te rezervuareve, kontraktori duhet prezantoje per miratim katalogun me te

dhenat teknike te nevojshme, certifikaten e kualitetit, origjinjen e mallit, si dhe nje garanci prej 10 vjetesh.

1.6 Tubacionet e siperndarjes dhe lidhjet

Diametrat dhe gjatesite e tubove sikurse e theksuan me siper do te jene ne vartesi te volumit te ujit dhe te gjitha lidhjet e rrjetit te furnizimit me uje janellogaritur me te njejtien metodologji sikurse ato te furnizimit me uje sanitari.

Projektuesi ne kete rast duhet te marre parasysh qe te projektoje rrjetin e tubacioneve me nje minimum te numrit te perkuljeve dhe te kthesave te detyrueshme, por njekohesisht duhet te parashikoje te pakten nje perkulje per zgjerimet dhe kontraktimet termike.

Rreza minimale e kthesave te tubove duhet te jete sa trefishi i diametrit te tubit. Tubot duhet te jene ankoruar dhe te siguruar per te minimizuar demtimet dhe vibrimet. Suportet duhet te sigurojne gjithashtu nje ekspansion termik normal te tubove .

Te gjitha tubacionet do te mbulohen mbas perfundimit te te gjithe punimeve te muraturave. Tubot duhet te jene lidhur dhe te vendosur ne mbeshtjellje kur duhet te jete e nevojshme. Tubot asnjehere nuk do te mbulohen pa miratimin e inxhinierit supervisor. Ne te gjitha rastet duhet te parashikohet mbrojtja nga korozioni.

Mbas perfundimit te punimeve te instalimit te tubacioneve ata duhet ti nensstrohen proves ne nje presion 8 here me te madh se ai i punes per nje kohë prej 4 oresh. Çdo rrjedhje e konstatuar do te riparohet duke perseritur testimini e mesperm perseri.

Te gjitha tubacionet brendshme duhet te kene sektion te brendshem rrethor dhe nje spesor uniform si dhe te gjitha siperfaqet e brendshme dhe te jashtme duhet te jene pa defekte dhe gervishtje .

1.7 Pompat e ujit per fikjen e zjarrit

Pompa e zjarrit duhet te jene te asembluara ne nje stacion te vetem pompimi dhe duhet te jene kompozuar ne perputhje me kerkesat e projektit.

Kjo njesi konsiston ne pjesen elektrike te perbere nga dy pompa zjarri shërbimi me motora elektrike, panelit te komandimit si dhe aksesoreve te tyre. Konstruksioni i pompave do te jete vertikal ne te cilat presioni realizohet konstruktivisht me aksion centrifugal.

Stacioni i pompimit eshte i pajisur me panel kontrolli i cili komandon secilen pompe dhe ku pajisjet e tyre komandojnë ne menyra te percaktura, sikurse nisen, ndalimin e pompes duke realizuar njekohesisht monitorimin dhe sinjalizimet e nevojshem duke percaktuar keshtu statusin dhe kondicionet e stacionit te pompimit .

Perpara daljes nga fabrika çdo pompe duhet te testohet hidraulikisht nga kjo fabrike per nje periudhe te pakten prej 5 minutash . Testi i presimit nuk do te

kryhet me me pak se 16 bar. Gjate presimit nuk duhet te kete shfaqje te rrjedhejve si dhe nje kopje e testit duhet te shoqeroje grupin gjate levrimit .

Burimi i ujit qe duhet te kene pompa dhe rrjeti ne dispozicion duhet te jete i pershtatshem ne kualitet dhe ne sasi. Keto karakteristika duhet te percaktohen para perzgjedhjes se pompave mbasi ato parashikojne te dhenat teknike te lejushme per kualitetin ujin qe pompojne. Gjate kalkulimit te prevalences se pompes (presioni i kerkuar) duhet marre ne konsiderate lartesa e nderteses , presioni ne dalje te naspos me te sfavorizuar si dhe huimbjet gjatesore dhe ato lokale.

Secila pompe duhet te jete e pajisur me valvol sigurie si dhe nje valvol mbyllese nese kemi mungese te presionit ne thithje te saj. Kjo valvol vendoset ne seksionin e dergimit perpara valvoles se kontrollit ne dergim. Ajo eshte valvol parandaluese ne rastet e mungeses se ujit ne rrjet per te parandaluar keshtu mbinxehjen e pomapve gjate punes ne boshilek. Parashikime duhet te behen edhe per shkarkimin e ujit ne pusete . Minimumi i dimensionit te valvolave te shkarkimit do te jete 3/4”.

Pompa e zjarrit, motorat elektrike si dhe paneli i kontrollit duhet te jene te mbrojtur kunder nderprerjes se sherbimit ne raste kur ka eksplozione, zjarre, termete, stuhi , ngrirje, vandalizma si dhe raste te tjera te ngjashme. Kujdes duhet bere edhe per ventilimin e dhomave te pompave.

Pompa e zjarrit duhet te instalohen ne pjese te vecanta te nderteses te cilat duhet te jene te pershtatshme per mirembajtje dhe sherbime te rastit. Ne varesi te skemes se perzgjedhur ato mund te instalohen ne bazamentin e nderteses.

Perceç kesaj ato duhet te vendosen dhe te mberthehen ne supore metalike te cilet jane te mberthyer ne bazamentin e nderteses. Keto supore metalike nuk duhet te jene te lidhur me muret apo themelat e nderteses. Pompat lidhen me rondele gome, si dhe jasteke rere ose druri apo binare druri per te elminuar zhurmat gjate punes.

Dyshemja prej betoni e ambientit teknik duhet te paiset me sistem drenazhimi per te perballuar largimin e ujit qe del nga pajisjet kritike sikurse pompat, etj.

Te gjitha punimet e instalimit duhet te kryhen ne menyre perfekte dhe ne perputhje me kerkesat teknike qe kerkohen ne projekt. Perpara instalimit te pompave, kontraktori duhet prezantoje per miratim katalogun me te dhenat teknike te nevojshme, certifikaten e kualitetit, originen e mallit, si dhe nje garanci prej 3 vjetesh. Skema e instalimit te pompave jepet ne vizatimet teknike.

1.8 Naspot dhe fikset e zjarrit

Shuaresit e zjarrit mund te klasikohen si me poshte:

- Naspo ne plansistemim

Shuarsit e zjarrit me uje jane perzgjedhur si komponentet me aktive ne sistemin e perzgjedhur te shuarjes se zjarrit. Ata jane llogaritur te kene ne dispozicion te tere sasine e ujit te nevojshem ne rastin e çfaqjes se zjarrit. Kjo eshte bere mundur me parashikimin ne projekt te instalimit te naspove ne plansistemim

Ne menyre qe naspot te kene sasine e nevojshme te ujit si dhe nje presion te mjaftueshem, projekti eshte perqatitur ne perputhje me normat qe dimensionojne llojin e naspos qe duhet te instalohen ne objekt. Ata jane instaluar ne çdo kat ne afersi te kafazit te ashensorit ku ato jane lehtesish te evidentueshme praktike per tu perdorur ne raste te shfaqjes se zjarrit si dhe jane vendosur ne kuti çeliku te emaluar dhe te lyer me boje te kuqe si dhe me xham ne faqen e perparme.

Naspot jane te perbere prej saraçineskes nderprerese, tubit te gomuar per kalimim e ujit me nje gjatesi prej 30 m te vendosur ne rorotin levizes, lançes si dhe sprucatorit. Te gjitha keto pajisje jane te vendosura ne boksin prej llamarine çeliku, i cili vendoset ne brendesi te murit dhe ka nje nivel me siperfaqen e tij.